

Cosmopolitan

1. Milline neist on Bourgogne piirkonnas enim kasutatav valge viinamari?

- A. Chardonnay
- B. Sauvignon Blanc
- C. Pinot Blanc
- D. Muscat

2. Milline neist riikidest võib uhkustada kõige kõrgema mäega (arvestamata võimalikke meretaguseid territooriume)?

- A. Eesti
- B. Malta
- C. Taani
- D. Holland

3. Mis on jottameeter?

- A. mesilaste loendur
- B. koorikute tugevuse mõõtmise seade
- C. ajakirjandusvabaduse hindamise meetodika
- D. pikkusmööduühik

4. Kui suur on keskmiselt täiskasvanud inimese kusepõie maht?

- A. 350 ml
- B. 700 ml
- C. 1050 ml
- D. 1400 ml

5. Mis keeles "pisi awtu" tähendab "väike auto"?

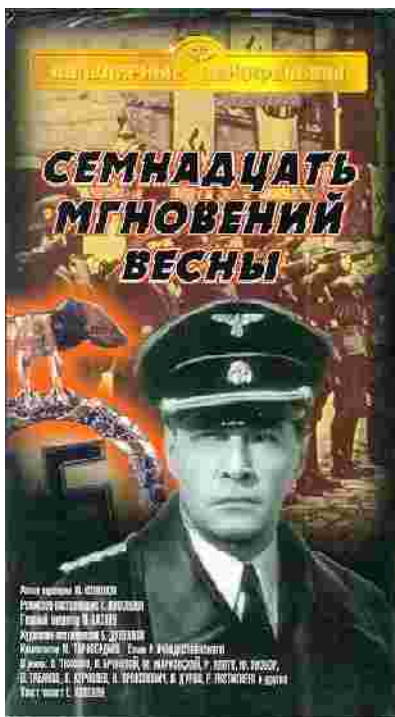
- A. ketšua
- B. baski
- C. suahiili
- D. saami

Teater, muusika, kino

6. Ainult kolm filmi on saanud nii parima filmi, parima režii, parima meespeosalise, parima naispeosalise kui ka parima stsenaariumi Oscarid. Esimesed olid 1934. aastal "See juhtus ühel ööl" ja 1975. aastal "Lendas üle käopesa". Nimetage viimane selliste saavutustega film?

7. Kes on see Dominikaani Vabariigi kodanik, kes alustas karjääri Madridi Reali noortemeeskonna väravavahina, kuid kuulsaks sai hoopis muusikuna, muuhulgas on esinenud Eurovisioonil, võitnud Grammy, ning omab tähte Hollywoodi kuulsuste alleel?

8. Kuni aastani 1998. oli filmi „Seitseteist kevadist hetke“ tiitrites märgitud, et filmis esinevad laulud on sisse laulnud keegi I.Ivanov. Kes oli tegelikult see laulja kes need laulud viimasel hetkel sisse laulis ja kelle nimi seetõttu tiitritesse ei jõudnud?

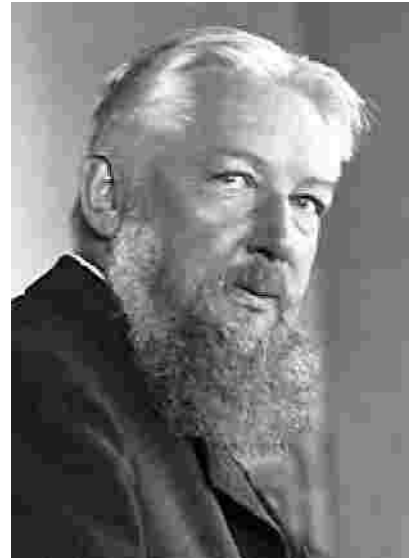

9. 2007. aastal tähistati ooperi 400. juubelit. Seda põhjusel, et 1607. aastal tuli esiettekandele vanim tänini mängitav ooper. Nimetage ooperi autor ja pealkiri?

10. Millel baseerub 1999. aastal New Yorgis esilinastunud näidendi "Charlie Victor Romeo" tekst?

Nauka i Zhizn

11. Kes on seni ainus Nobeli teaduspreemia (1909) laureaat Tartu Ülikooli kasvandike hulgas? Füüsikalise keemia üks rajajaid, töötas mõnda aega Tartus eradotsendina, eluaastad 1853-1932.

12. Nimetage vanim Venemaal asuv ülikool? Asutatud 1544.

13. Kes on pildil? Tema tagasihoidlikule hausambale kirjutati tema enda read: "Ma taevast mõõtsin; nüüd maa varje mõõdan; mu vaim taevas elas; siin vaid keha vari lebab."

14. 1934 aasta sügisel kirjeldas "Vaba Maa" seda liiklusvahendit nii: "Esimene Eestis valmistatud auto. Sõiduk on varustatud 10-hobusejõulise "Continental" mootoriga. Kõik peale mootori, laternate ja kummide on valmistatud Eestis. ... tööstus arvab võivat aasta jooksul valmistada 10 sellist sõidukit." Eesti oma autotööstust siiski veel ei sündinud, valmistati ainult kaks eksemplari - üks prototüüp ja teine "päris" auto. 1940. a. detsembrist kandis natsionaliseeritud ... tehas uut nime: "Vedru- ja masinaehitustehas Sirp ja Vasar". Küsime tehase ehk auto nime?

15. Muusikaküsimus: kes laulab?

Sporditäht

16. Gröönimaal on kõige populaarsemaks spordialaks jalgpall. Riigi jalgpalliliit ühendab üle 4000 registreerunud mängija ning Gröönimaal on mitu liigat ja palju klubisid. Miks pole aga Gröönimaa FIFA ega regionaalse liidu liige ning pole seetõttu kunagi osalenud rahvusvahelistel tiitlivõistlustel nagu EM või MM?

17. 1948. aastal tuli male maailmameistriks Mihhail Botvinnik. Sellest ajast pärineb regulaarne MM-matšide korraldamise traditsioon ning matši kaotuse korral õigus matš-revanšile. Mitu MM-matši võitis Botvinnik aastatel 1948-1963 olles maailmameister?

18. Nimetage ainuke mäesuusataja, kes on tulnud maailmameistriks kõigis 5 distsipliinis?

19. Oli tähtsusetu hooajalõpu mäng. oli pidutsenud öö läbi New Yorgis ühe naisterahva seltsis. Magamata ja pohmellis sõitis ta varahommikul rongiga Philadelphiasse, kus kohtus raudteejaamas sõpradega. Lõunaeine venis nii pikaks, et peaaegu jäädi maha Hershey'sse sõitvast bussist. Kogu seltskond oli tulpinud - reisi huvitavaimaks osaks pidas nii mõnigi võimalust oma silmaga kaeda kuulsat šokolaadivabrikut. Mäng jättis külmaks ka pealtvaatajad - kohale oli tulnud neid 4124, aga paljud peamiselt sellepärast, et vaadata soojenduseks pakutud kohalike jalgpallistaaride show-mängu.

Hiljem on kuni 40 000 inimest väitnud, et nägid mängu oma silmaga, kusjuures paljudele neist tundus, et see oli toimunud Madison Square Gardenis :) Kelle nimi tuleks panna punktiiri asemele?

20. Käesoleva aasta (2007) Australian Openi finaalis oli Maria Šarapova vastaseks Serena Williams, kes pärast pikka vigastusest tingitud võistluspausi pidi turniiri alustama ilma asetusega, olles seega alles üheksas naisvalgepallur Suure Slämmi turniiride ajaloos, kes on suutnud ennast sellelt positsioonilt finaali murda. Eelmine taoline saavutus pärineb 1999. aastast, kui asetust omamata jõudis finaali üks tänaseks juba väga tuntud tennisist. Kes?

Kunst.ee

21. Kes on maali „Naised muru söömas“ autor?

22. Kunstnik?

23. Kunstnik?

24. Muusikaküsimus: kes laulab?

25. See Krimmis vaeses armeenia peres sündinud kunstnik töötas oma pika karjääri vältel korduvalt Türgi sultanite õuekunstnikuna ning produtseeris elu jooksul üle 6000 maali. Teenitud raha võimaldas tal elu lõpul sünnilinnas avada kunstikooli ja galerii. Kes?

Kroonika

26. Mis aasta?

- Alaska saab Ameerika osariigiks
- Egiptus ja Süüria moodustavad Ühendatud Araabia Vabariigi
- Paavst Pius XII nimetab Püha Clare'i televisiooni kaitsepühakuks ja sureb ise mõned kuud hiljem
- Algab Esimene Tursasõda Suurbritannia ja Islandi vahel
- Elisabeth II annab oma pojale tiitli "Prince of Wales"
- Sünnivad Sharon Stone, Michelle Pfeiffer ja Andie MacDowell

27. Me kõik teame, et Churchill lubas sõja ajal rahvale verd, higi ja pisaraid. Aga kes varasematest juhtidest on kasutanud järgmist pöördumist: "Ma ei saa teile lubada tasu ega au. Ma pakun teile nälga, janu, kiirmarsse, lahinguid ja surma. Kõik, kes oma maad armastavad, järgnege mulle."?

28. Kes on ülemaailmselt tuntuim Tallinna Realgümnaasiumi vilistlane? Töötas lühikest aega Gustav Adolfi Gümnaasiumi joonistamisõpetajana, ent kuulsaks sai hoopis teistel asjaoludel.

29. Milline Euroopa rahvas võttis kõige hiljem vastu ristiusu (ca 1385)?

30. 1910. aastal suri üks suurmeheks peetav inimene, kelle viimased sõnad olid: "Ma armastan tõde... Ma armastan... väga tõde." Tema surm oli rahvusvaheline meediasündmus. Kes?

Loodus

31. See kala elab Eestis ainult neljas järves: Peipsis, Võrtsjärves, Saadjärves ja Ülemistes. Levinum on kala Soomes, kus teda püütakse paljudest veekogudest ning ta on olulisel kohal rahvuslikul toidulaual. Kala nimi on soome keeles muikku. Välisilmelt meenutab see kala räime, sabavarrel on lõheliste seltsi tunnuseks väike rasvauim. Mis kala?

32. Millise taime perekonnanimi tähendab tõlkes „jumalate toit“?

33. Nimetage pildil olev lind? Kuulub vareslaste sugukonda ja on looduskaitse all. Eestis levinud eelkõige Saaremaal, Lääne-Eestis ja Vahe-Eestis.

34. Nimetage ainuke Eesti kirjanik, kellel tiiger on sõrme ära hammustanud? Oma aastakümnete jooksul sahtlisse kogunenud luuletused avaldas ta siiski pealkirja all "Naine lõvi seljas".

35. Hitler armastas loomi ega sallinud kuulu järgi jahimehi, kes lõbu pärast loomi tapavad. Viimastel eluaastatel näitas Hitler üles erilist kiindumust oma Saksa lambakoera vastu, kelle ta lasi mürgitada 29. aprillil 1945 - päev enne enda enesetappu. Kuidas oli koera nimi?

Keel ja kirjandus

36. Millise nime all tunneme paremini Arthur Roosmann'i? Sündinud 1906. aastal. Tartu ülikooli astus 1930. aastal, soovides saada arstiks, kuid pidi perekonna vaesuse tõttu leppima filosoofiateaduskonnaga. 1930. aastatel täiendas ta end Euroopa ülikoolides ja jõudis 1933. aastal stuudiumiga de facto lõpule, kuid diplomit välja ei ostnud – see maksnuks viis krooni. Kasinuse joon jäi talle külge eluks ajaks, kuid see ei takistanud tal 1991. aastal Saksamaalt päranduseks saadud miljonit rubla annetamast heategevuseks.

37. Eesti, läti, leedu ja soome algupäraste sõnade hulgas on üks, mis on kõigis neljas keeles sama kirja pildi, häälduse ja tähendusega. Mis sõna?

38. Nimetage luuletaja?

Kõik, mida vajad, tuleb su juurde
Ühel või teisel varjatud kujul.
Kui tunnend ta ära,
Saab ta su omaks.

Kõik, mida tahad, tuleb su juurde,
Tunneb su ära ja saab sinu osaks.
Hinga, loe kümneni.

Hind selgub hiljem.

39. Eestikeelse jumalasõna kuulutamise ajalugu on sajandite pikkune. 1641. aastal koostati esimene eestikeelne aabits Iheringi poolt; Anton Thor Helle juhtimisel tõlgitud ja üllitatud esimene eestikeelne piibel ilmus 1739. aastal. Kuid millises Eesti kirikus peeti esimene eestikeelne jutlus alles 1927. aastal? Ka sama kiriku eestikeelne kogudus tähistab sel aastal oma 80. sünnipäeva.

40. Tammsaare "Tõde ja Õigus" on suurteos, mille peategelaste karakterid on läbi ja lõhki tuttavad ning erilist meeldetuletamist ei vaja. Kuidas aga kõlavad Andrese ja Pearu perekonnanimed?

Ekspress

41. Kui sõjaväed välja jätta, siis milline ettevõtte, asutus või organisatsioon on maailma suurim tööandja?

42. Seda ülitavalist tarbeeset toodeti Nõukogude Liidus miljardeid. Ese läks masstoodangusse ja sai nõukogude elulaadile lausa sümbolistlikuks niisugusel kujul, nagu selle disainis 1943. aastal üks tuntud vene kunstnik ja skulptor. Mis ese ja kes selle disainis (küsitav kunstnik on ka ühe teise ülituntud nõukogude märgilise tähendusega teose autor)?

43. Millisest Eesti kohast käib jutt?

- Sadamakohana mainitud 1560. aastal (Guedenn mens becke)
- Alevik 1976. aastast, loodud 7 küla põhjal
- Elanikke ca 800
- Loodusvarad: kvaliteetsavi varud ja mineraalvesi

44. Kes või mis on tufofiil?

45. Muusikaküsimus: kuulete töötlust - küsime kes laulab ja kelle lugu?

VASTUSED

1. A (Chardonnay)
2. D (Holland, Vaalserberg 322m)
3. D (pikkusmõõduühik, 10^{24} m)
4. A (350 ml)
5. A (ketšua)

6. "Voonakeste vaikimine" (The Silence of the Lambs, 1991)
7. Julio Iglesias
8. Jossif Kobzon
9. Claudio Monteverdi, "Orfeo" ("Orpheus")
10. Lennuõnnetuseelsetel lennukimeeskondade jutu salvestistel (cockpit voice recorder)

11. Wilhelm Ostwald
12. Rossiiskii Gosudarstvennoi Universitet imeni Immanuila Kanta, Kaliningrad
13. Johannes Kepler
14. Feierbach
15. Laura Pöldvere

16. FIFA ei tunnusta samblakattega väljakuid
17. Ei ühtki
18. Anja Pärson
19. Wilt Chamberlain (jutt on 100-punkti-mängust)
20. Amelie Mauresmo

21. Lembit Sarapuu
22. Edvard Munch
23. Ilmar Kruusamäe
24. Yma Súmac
25. Ivan Aivazovski

26. 1958
27. Giuseppe Garibaldi
28. Alfred Rosenberg
29. Leedulased
30. Lev Tolstoi

31. Rääbis
32. Kakao (theobroma cacao)
33. Mänsak
34. Teet Kallas
35. Blondi

36. Pent Nurmekund
37. Kirves
38. Doris Kareva
39. Tallinna Toomkirik
40. Paas, Murakas

41. India Raudtee (1,6 miljonit töötajat)
42. Nurgeline teeklaas, disainer Vera Muhhina
43. Häädemeeste
44. Juustuasjatundja
45. Zemfira, Kino